

TAČKA V

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOZOFSKI FAKULTET

VIJEĆU

Na osnovu člana 24, stav 1, Pravila studiranja na postdiplomskim studijama, Vijeće Filozofskog fakulteta, na sjednici održanoj 11.2.2020. godine, donijelo je Odluku o imenovanju komisije za ocjenu podobnosti teme i kandidata master rada na master studijama Inkluzivno obrazovanje pod nazivom: „Prikaz osnovnoškolskog inkluzivnog obrazovanja od strane crnogorskih medija od 2009. do 2019. godine”, kandidatkinje Andree Babić, u sastavu:

Doc.dr Biljana Maslovarić (mentorka), Filozofski fakultet, Nikšić

Prof. dr Tatjana Novović (predsjednica), Filozofski fakultet, Nikšić

Doc. dr Dušanka Popović (član), Filološki fakultet, Nikšić

Na osnovu uvida u podnesenu dokumentaciju i rad kandidata Komisija podnosi sljedeći

IZVJEŠTAJ

Kandidatkinja Andrea Babić je rođena 15. avgusta 1991. godine. Zvanje profesorice razredne nastave, stepen Bachelor (BA) 240 ECTS kredita, stekla je 2014.godine na Filozofskom fakultetu – Nikšić, na Studijskom programu za obrazovanje učitelja, sa prosječnom ocjenom 9,55 (A).

Nagrađivana na svečanim dodjelama nagrada na Filozofskom fakultetu (studenti sa A prosjekom). Bila je stipendista Ministarstva prosvjete za najbolje studente, školske 2011/12.godine, 2012/13.godine i 2013/14 godine. Odbranila je diplomski rad na temu Rodovi i vrste u nastavi književnosti (u V razredu osnovne škole) sa ocjenom A, a 2015. godine upisuje postdiplomske magistarske studije za Inkluzivno obrazovanje na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Tokom studija bila je volonterka u projektu “Studentski volonterizam, od desegregacije do kvalitetne integracije romskih učenika”, u organizaciji Pedagoškog centra Crne Gore.

Pripravnički staž je stekla u JU Osnovnoj školi “Oktoih” u Podgorici, a radila je JU OŠ „Stefan Mitrov Ljubiša”, Budva, Crna Gora, kao profesorica razredne nastave.

U dijelu neformalnog obrazovanja bila je na kursu engleskog jezika IX stepen, nivo C1.2 Savjeta Evrope, tokom 2010. godine Univerzitet Crne Gore, Institut za strane jezike, Podgorica.

Pohađala je sljedeće seminare i kurseve: Multimedijalne tehnologije u nastavi (16h stručnog usavršavanja) Akreditovani online seminar pod rednim brojem 67, od strane Zavoda za školstvo; Jimdo - kreirajte svoj sajt (16h stručnog usavršavanja). Bila je učesnica na Međunarodnoj naučnoj

konferenciji „Stanje i perspektive inkluzivnog obrazovanja u državama zapadnog Balkana“, Odjeljenjski sastanci – od ideje do realizacije (8h stručnog usavršavanja), Efektivna edukacija u cilju unapređenja profesionalnih kompetencija (8h stručnog usavršavanja) i Prevencija i suzbijanje vršnjačkog nasilja u cilju formiranja povoljne školske klime za razvoj učenika - kataloški br. 254 (8h stručnog usavršavanja).

Podaci o radu

Tema predloženog rada je uticaj medija kao efikasnog sredstva u komunikaciji koje doprinosi formiranju javnog mnjenja i jačanju socijalne inkluzije, čija je jedna od uloga da istakne vrijednost inkluzivnog obrazovanja, kao obrazovnog pristupa koji svoj djeci pruža mogućnost učešća u zajednici i veće mogućnosti za akademska i društvena postignuća. U radu se na sistematičan i koncizan način obrađuje pristup crnogorskih medija (štampanih i online medija - portala) u odnosu na osnovnoškolsko inkluzivno obrazovanje u izdvojenom vremenskom periodu praćenja, gdje nalazi istraživanja pokazuju nisku medijsku zastupljenost ove teme. Takođe, ispitivani su stavovi prosvjetnih radnika o samoj interakciji sa medijima po pitanju inkluzivnog obrazovanja.

Rad je oblikovan u dvije krupne tematske cjeline. U teorijskom dijelu rada dat je istorijat inkluzivnog obrazovanja kroz različite obrazovne sisteme zemalja u svijetu s posebnim osvrtom na crnogorski obrazovni sistem. Razlikuje ih stepen postignute inkluzije, a zajedničko im je polazište koje podrazumijeva uključivanje sve djece u redovan obrazovni sistem, u njihovim uzrasnim grupama, uz osiguravanje adekvatne podrške, kako bi sva djeca, bez obzira na različitosti po bilo kom osnovu imala mogućnosti za ostvarivanje svojih punih potencijala. Inkluzivno usmjerena škola cijeni različitost i doprinosi da svako dijete razvija svoje misaone, fizičke, emocionalne i duhovne sposobnosti, gradi stavove i uverenja u okruženju gdje se poštuju i vrednuju njegove jedinstvene potrebe i stilovi učenja. Upravo je to jedan od prioriteta crnogorske obrazovne reforme – unapređivanje inkluzivnog obrazovanja.

U istraživačkom dijelu rada dat je prikaz stavova prosvjetnih radnika u odnosu na intenzitet i kvalitet komunikacije između medija i crnogorskih osnovnih škola po osnovu inkluzivnog koncepta. Ispitivano je koliko su predstavnici škola zadovoljni stepenom zastupljenosti teme inkluzivnog obrazovanja u medijima, koliko same objave smatraju doprinosnim i u čemu vide prostor za eventualno povećanje prisustva ove teme u medijima. Podatke ovog, sporednog dijela istraživanja, prikupljeni su tehnikom anketiranja, pomoću online anketnog upitnika, urađenog za potrebe ovog istraživanja, a rezultati su predstavljeni tekstualno i tabelarno. Na kraju, kroz diskusiju rezultata oba dijela u istraživanju, primarnog i sekundarnog, dolašlo se do određenih zaključaka, koje su izdvojene kao ključne.

U prvom dijelu, u okviru teorijskih polazišta, kandidatkinja je dala osvrt na terminološko određenje i definisanje pojma inkluzija, podsjetila je na ključne međunarodne dokumente koji čine osnova

ovakvog razumijevanja ljudskih potreba, predstavljeni su modaliteti u kategorizaciji djece u okviru inkluzivnog obrazovanja, klasifikaciju smetnji i njihovo tretiranje, a ukazano je na izazove sa kojima se nastavnici suočavaju tokom rada u inkluzivnoj učionici. Dat je osvrt se na i istoriju obrazovanja djece sa teškoćama u razvoju u našoj zemlji, aktuelno stanje i strategije razvoja nacionalnog procesa inkluzivnog obrazovanja. Takođe, u jednom poglavlju teorijskog dijela dat je osvrt na podjelu medija, njihovu funkciju i ulogu kao i dio koji se tiče medijske pismenosti u sistemu obrazovanja Crne Gore. Uticaj medija se reflektuje na sve aspekte ljudskog funkcionisanja, pa i na *obrazovanje*, što je uz informativnu i zabavnu, jedna od tri osnovne uloge medija u društvu. Prema Indeksu medijske pismenosti Crna Gora još uvijek nije prepoznata kao društvo razvijene medijske pismenosti, naprotiv, nalazi se na 31. mjestu od 35 zemalja u kojima je sprovedeno istraživanje, što je zajedno sa zemljama regiona čini izuzetno osjetljivom kada je u pitanju podložnost lažnim vijestima. Taj podatak ukazuje na potrebu za snažnijim institucionalnim i strateškim pristupom koji bi uticao na jačanje medijske pismenosti svih građana Crne Gore, što se prvenstveno odnosi na bolje razumijevanje uloge i načina na koji mediji funkcionišu, provjeru izvora informacija, analizu medijskog sadržaja, upoznavanje sa vrijednosnim okvirom koji mediji stvaraju, razlikovanje činjenica od mišljenja i analiza. U Finskoj, zemlji koja sa 78 poena ima znatnu prednost u odnosu na ostale zemlje u kojima je sprovedeno istraživanje, vještine medija i digitalne pismenosti su sastavni dio nacionalnog kurikula, počev od osnovne škole.

U drugom dijelu rada izložen je metodološki konceptualni okvir, koji se operacionalizuje kroz postavljene zadatke i njima odgovarajuće istraživačke hipoteze. U ovom dijelu rada utvrđuje se stepen aktivnosti domaćih štampanih i online medija u jačanju svijesti crnogorskog društva o značaju uvođenja inkluzivnog koncepta, odnosno kvantitativnu i kvalitativnu zastupljenost teme, prepoznavanje pristupa koji je bio dominantan i u tom smislu da li je on doprinio popularizaciji inkluzivnog obrazovanja, kao i to koliko su same škole izvještavale kroz medije, te koliko su djeca sa IROP-om prepoznata kroz medije crnogorskoj javnosti. Pretpostavlja se da intenzitet bavljenja ovom temom nije bila na zavidnom nivou inicijalno, tj. mediji su se poprilično sporadično bavili tim pitanjem i tempom koji nije korespondirao sa aktuelnošću teme i dinamikom implementacije predviđene početnom Strategijom inkluzivnog obrazovanja (2008-2013), dok je u posljednjih nekoliko godina došlo do nešto pozitivnijeg zaokreta u praćenju ove tematike. Takođe, predmet ovog istraživanja se odnosi na istraživanje stavova prosvjetnih radnika u odnosu na intenzitet i kvalitet komunikacije između medija i crnogorskih osnovnih škola po osnovu inkluzivnog

koncepta. Ispitano je koliko su predstavnici škola: direktori, školski pedagozi i psiholozi, profesori razredne nastave i predmetni nastavnici, te asistenti u nastavi zadovoljni stepenom zastupljenosti teme inkluzivnog obrazovanja u medijima, kao i koliko ih smatraju doprinosnim i u čemu vide prostor za potencijalno povećanje prisustva ove teme u medijima. Odabrani i formulisani predmet istraživanja svojim tipom, karakterom, sadržajem i drugim specifičnostima uslovljava kombinaciju tri metodološka pristupa, što je u ovom radu i dato, kako bi se problematika istraživanja što cjelovitije sagledala. Zato, u teorijskom dijelu rada dominira *racionalno-deduktivni*, a u istraživačkom dijelu rada dominira empirijsko-induktivni, dok u fazi obrade podataka dominira matematičko-statistički pristup. Ovo istraživanje je pokazalo u kojoj mjeri je posmatrana tema medijski prisutna, odnosno, uolikoj mjeri (kvantitativno) i na koji način (kvalitativno) joj mediji pristupaju. Za potrebe ovog istraživanja korišćen je softver i baza podataka kompanije Arhimed, gdje je na osnovu pretrage u odnosu na ključne riječi, u ovom slučaju kombinacija riječi: *obrazovanje*, *inkluzija* (i njene izvedenice), *posebne potrebe*, selektovan izvjestan broj medijskih objava. Određen je period posmatranja od 1. januara 2009. godine do 31. decembra 2019. godine i odabrani su najuticajniiji štampani mediji (Vijesti, Dan, Dnevne novine i Pobjeda) i online mediji i to: Vijesti.me, CdM, Portal Analitika i Portal RTCG.

Uzorak u istraživačkom dijelu rada obuhvatio je ispitivanje stavova prosvjetnih radnika - predstavnika svih crnogorskih osnovnih škola – direktori, pedagozi, psiholozi, učitelji, predmetni nastavnici, asistenti u nastavi. Za potrebe istraživanja prikupljeni su i obrađeni podaci na uzorku od 245 respondenata svih navedenih kategorija.

Nakon prikaza dobijenih rezultata ovim istraživanjem, u radu se predlažu dalji mogući koraci u pravcu poboljšanja funkcionalnog uticaja medija, komparativnog istraživanja rezultata sa zemljama u regionu a i šire uz uključivanje stavova prosvjetnih radnika, i u tom smislu sproveda dubinska analiza koja bi dala detaljnije i sveobuhvatne rezultate.

Mišljenje i predlog Komisije

Komisija smatra da je tema izuzetno relevantna i da je rad izrađen po svim kriterijumima koji karakteriše format magistarskog rada. i predlaže Vijeću Filozofskog fakulteta da kandidatkinji Andrei Babić odobri odbranu magistarskog rada na temu: „Prikaz osnovnoškolskog inkluzivnog obrazovanja od strane crnogorskih medija od 2009. do 2019. godine”, s obzirom na to da i kandidatkinja i tema ispunjavaju sve neophodne uslove predviđene Pravilnikom o postdiplomskim studijama Univerziteta Crne Gore.

Komisija u sastavu:

Doc.dr Biljana Maslovarić, Filozofski fakultet, Nikšić

Prof. dr Tatjana Novović, Filozofski fakultet, Nikšić

Doc.dr Dušanka Popović, Filološki fakultet, Nikšić

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO: 15.09.2021.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRJEDNOST
01	1797		